

“RAZILAŞDIRILMIŞDIR”

“TƏSDİQ EDİLMİŞDİR”

Azərbaycan Respublikasının

Mərkəzi Bankı

“Məqa Həyat Sığorta”

Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

Bas direktor

Liya Shiyeva

İdarə Heyətinin sədri

Uğur İbrahimli

“29” noyabr 2022-ci il

“16” noyabr 2022-ci il

Həyat sığortası qaydaları

Bakı – 2022

Ümumi anlayışlar

Həyat sığortası qaydaları (bundan sonra – Qaydalar) “Meqa Həyat Sığorta” ASC-nin həyata keçirdiyi həyatın ölüm halından sığortası, əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarından sığorta və annuitet sığortası sinifləri üzrə qayda və şərtləri müəyyən edir.

Əgər Qaydaların məzmununda başqa cür nəzərdə tutulmamışdırsa, bu Qaydalarda istifadə olunan termin və ifadələr aşağıdakı mənaları daşıyır:

Sığortalı – sığorta haqqı ödəyən, sığorta obyektinin sığorta etdirilməsində sığorta marağı olan sığorta müqaviləsinin tərəfi;

Sığortaçı – “Sığorta fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən sığorta fəaliyyətini həyata keçirmək üçün müvafiq lisenziyaya malik olan, sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulan sığorta hadisəsi baş verdiyi halda qanunvericiliklə və ya müqavilə ilə müəyyən olunmuş qaydada sığorta ödənişini vermək öhdəliyi daşıyan sığorta müqaviləsinin tərəfi olan yerli hüquqi şəxs “Meqa Həyat Sığorta” ASC;

Sığorta olunan – sığorta müqaviləsi əsasında əmlak mənafevləri sığortalanan şəxs;

Faydalanan şəxs – sığorta müqaviləsinə uyğun olaraq sığorta ödənişi verilməli olan şəxs;

Aktuari – qanunvericiliyə uyğun olaraq iqtisadi-riyazi hesablamalar aparmaqla sığorta haqlarının hesablanması əsaslarını müəyyən edən, həmçinin sığorta ehtiyatlarını hesablayan mütəxəssis;

Sığorta müqaviləsi – sığortalının müvafiq sığorta haqqı ödəməsi müqabilində sığorta obyektinin məruz qala biləcəyi risklərlə bağlı itkilərin, dəyən zərərin əvəzinin və ya razılaşdırılan pul məbləğinin müəyyən bir hadisənin baş verməsi əsasında ödənilməsinin sığortaçı tərəfindən öhdəlik kimi götürülməsi şərtlərinin təsbit edildiyi razılaşma;

Sığorta şəhadətnaməsi – sığorta müqaviləsinin bağlanması faktını təsdiq edən, sığortaçı tərəfindən sığortalıya və (və ya) sığorta olunana verilən sənəd;

Sığorta predmeti – sığorta müqaviləsi üzrə sığortalanan əmlak mənafevlərinin aid olduğu fiziki şəxs;

Sığorta riski – Sığorta obyektinə bağlı itkilərin və ya zərərlərin yaranmasına səbəb olan hadisənin baş verməsi və ya halın yaranması ehtimalı, həmçinin bu ehtimala qarşı sığortaçının üzərinə götürdüyü öhdəlik;

Sığorta hadisəsi – sığorta müqaviləsinə görə sığorta ödənişinin sığortalıya, sığorta olunana və ya digər faydalanan şəxslərə ödənilməsi üçün əsas olan, sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu müddət ərzində baş verən hadisə və ya yaranan hal;

Sığorta məbləği – sığorta müqaviləsi ilə müəyyənləşdirilmiş məbləğlə ifadə olunan sığortalanmış risklər üzrə sığortaçının öhdəliyinin son həddi;

Sığorta haqqı – risklərin qəbul edilməsi və ya bölüşdürülməsi müqabilində sığorta müqaviləsi ilə nəzərdə tutulan qaydada sığortalının sığortaçıya ödəməli olduğu pul məbləği;

Sığorta ödənişi – sığorta hadisəsi baş verdikdə sığorta müqaviləsinə uyğun olaraq sığortaçı tərəfindən ödənilən maliyyə kompensasiyası;

Bədbəxt hadisə – kənar və qısa müddətli fiziki təsirlə əlaqədar olan və sığorta olunanın sağlamlığına zərər vuran – bədən üzvlərinin, toxumalarının zədələnməsi ilə sağlamlığının qəflətən və kəskin pozulması halı ilə müşayiət olunan qəfil, gözlənilməz və təsadüfi hadisə;

Sığorta tarifi – sığorta haqqının hesablanması üçün sığorta məbləğinə tətbiq edilən faizlə ifadə olunan dərəcə;

Gözləmə müddəti – Sığortaçının baş vermiş hadisələrə görə məsuliyyət daşmadığı müddət;

Öncədən mövcud olan vəziyyət/xəstəlik – sığorta müqaviləsi bağlandığı anda artıq diaqnozu qoyulmuş, yaxud əlamətləri ilə özünü bildirən, sığortalı/sığorta olunanın əvvəlcədən xəbərdar olduğu və ya xəbərdar olmalı olduğu səhhətin pisləşməsi, zədə, travma, patologiya, xroniki və ya kəskin xəstəlik, psixi və ya nevroloji pozğunluq və digər vəziyyətlər və ya xəstəliklər;

Peşə xəstəliyi - əlverişsiz və zərərli istehsalat amillərinin sığorta olunanın orqanizminə təsiri nəticəsində baş verən xroniki və ya kəskin xəstəlik;

Əlillik – sığortalının/sığorta olunan şəxslərin müxtəlif maneələrlə qarşılıqlı təsir zamanı digərləri ilə bərabər səviyyədə cəmiyyət həyatında tam və səmərəli iştirakına mane olan sabit fiziki, psixi və əqli və ya hissiyyat pozuntularının olması; Əlillik qanunvericiliklə səlahiyyət verilmiş qurum tərəfindən müəyyən edilir;

Əlilliyi olan şəxs – müxtəlif maneələrlə qarşılaşdığı zaman digər şəxslərlə bərabər səviyyədə cəmiyyət həyatında tam və səmərəli iştirakına mane olan sabit fiziki, psixi, əqli və hissiyyat pozuntuları olan şəxs;

Elektron sənəd – informasiya sistemində istifadə üçün elektron formada təqdim edilən və elektron imza ilə təsdiq olunmuş sənəd;

Elektron imza – digər verilənlərə əlavə edilən və ya onlarla məntiqi əlaqəli olan, imza sahibini identifikasiyaya imkan verən verilənlər;

1. Sığorta sinfi

- 1.1. Bu Qaydalara əsasən təqdim olunan sığorta təminatı şəxsi sığortaya aid olan aşağıdakı sığorta sinflərinə aid edilir:
  - 1.1.1. sığortalı və ya sığorta olunan öldükdə sığorta ödənişinin həyata keçirilməsini nəzərdə tutan həyatın ölüm halından sığortası;
  - 1.1.2. sığorta olunanın xəstəlik və ya bədbəxt hadisə nəticəsində əmək qabiliyyətini tam və ya qismən itirdiyi halda, onun itirilmiş gəlirinin əvəzini ödəmək məqsədilə sığorta ödənişlərinin həyata keçirilməsini nəzərdə tutan əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarından sığorta;
  - 1.1.3. sığorta olunanın müəyyən yaşa çatması, əlilliyi və ya xəstəliyi ilə əlaqədar əmək qabiliyyətini itirməsi, ailə başçısını itirməsi, işsiz qalması və şəxsi gəlirlərinin azalmasına, yaxud itirilməsinə səbəb olan digər hallarda pensiya, yaxud renta şəklində dövrü sığorta ödənişinin həyata keçirilməsini nəzərdə tutan annuitet sığortası.

2. Sığorta obyektı

- 2.1. Bu Qaydalara görə sığorta obyektı sığortalının, yaxud sığorta olunanın həyatı, sağlamlığı, əmək qabiliyyəti və pensiya təminatı ilə əlaqədar əmlak mənafehidir.

3. Sığorta predmeti

- 3.1. Bu Qaydalara əsasən sığorta müqaviləsi üzrə sığortalanan əmlak mənafehinin aid olduğu fiziki şəxs sığorta predmeti hesab olunur.
- 3.2. Sığorta müqaviləsinə əsasən həm sığortalı özü, həm də müqavilədə göstərilən başqa şəxs (sığorta olunan) sığortalanı bilər.

4. Sığorta haqqı və sığorta məbləği

- 4.1. Sığorta haqqının miqdarı sığorta müqaviləsində razılaşdırılır.
- 4.2. Sığorta müqaviləsində sığorta haqqının birdəfəlik və ya hissə-hissə ödənilməsi razılaşdırıla bilər.
- 4.3. Sığorta haqqı və ya onun hissəsi vaxtında ödənilmədikdə sığortaçı onun ödənilməsi üçün bu Qaydaların 4.4-cü bəndinin tələbini nəzərə alaraq yazılı surətdə 15 günədək müddət müəyyən edə bilər.
- 4.4. Hər bir halda sığorta haqqı və ya onun razılaşdırılmış ilk hissəsi sığorta müqaviləsi bağlandığı gündən 1 aydan gec olmayaraq ödənilməlidir.
- 4.5. Elektron sənəd formasında olan sığorta müqaviləsi üzrə sığorta haqqının ödənilməsi sığortalının bu Qaydalar və sığorta müqaviləsinin şərtləri ilə tanış olmasını, həmin Qaydalar və şərtlərlə razılığını, həmçinin sığorta müqaviləsinin bağlanması faktını təsdiqləyir.
- 4.6. Sığorta məbləği sığorta müqaviləsi ilə müəyyənləşdirilir.
- 4.7. Sığorta müqaviləsində başqa cür nəzərdə tutulmamışdırsa, sığorta müqaviləsində müəyyən edilmiş sığorta məbləği həmin müqavilə üzrə verilmiş sığorta ödənişi həcmində azalmış hesab olunur.
- 4.8. Tərəflərin razılığı ilə sığortalı əlavə sığorta haqqı müqabilində ilkin sığorta məbləğini bərpa edə bilər.

5. Sığorta riskləri

- 5.1. Bu Qaydalara əsasən bağlanmış sığorta müqaviləsi üzrə sığortaçı sığortalıya, Qaydaların "İstisnalar" bəndində nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla aşağıdakı risklərdən birinə və ya bir neçəsinə sığorta təminatı verir:
  - 5.1.1. sığorta olunanın istənilən səbəbdən ölümü;
  - 5.1.2. sığorta olunanın bədbəxt hadisə və ya peşə xəstəliyi nəticəsində ölümü;
  - 5.1.3. əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarından sığorta (Əlavə №1 ilə tənzimlənir);
  - 5.1.4. sığorta olunanın xəstəxanada qalması ilə nəticələnən sağlamlığının pozulması (Əlavə №2 ilə tənzimlənir);
  - 5.1.5. sığorta olunanın cərrahi əməliyyat ilə nəticələnən sağlamlığının pozulması (Əlavə №3 ilə tənzimlənir).

6. *İstisnalar*

- 6.1. Əgər sığorta müqaviləsində başqa cür nəzərdə tutulmayıbsa, bu Qaydalara əsasən bağlanmış sığorta müqavilələrində təminat verilmiş hadisələr aşağıdakılar nəticəsində baş vermişdirsə, sığorta hadisəsi hesab edilmir:
  - 6.1.1. sığorta olunanın üçüncü şəxslərin qanunazidd hərəkətləri nəticəsində özünü öldürmək həddinə çatdırılması və ya intihara məcbur edilmə halları istisna olmaqla, sığorta müqaviləsinin bağlanmasından sonrakı ilk 2 (iki) il ərzində intiharı;
  - 6.1.2. sığorta olunanın hərbi əməliyyatlarda, vətəndaş qarşıdurmalarında, terror aktlarında, hərbi çevrilişlərdə, kütləvi iğtişaşlarda, hakimiyyətin zorla ələ keçirilməsində iştirak etməsi, həmçinin sığorta olunanın hərbi xidmət keçməsi, hərbi toplanışlarda, təlimlərdə, rəsmi elan edilmiş, yaxud edilməmiş müharibədə iştirak etməsi və s. bu kimi hallar;
  - 6.1.3. sığorta olunanın ionlaşdırılmış radiasiyaya yaxud radioaktiv şüalanmaya, zəhərlənməyə, elan edilmiş epidemiyalara məruz qalması;
  - 6.1.4. sığorta olunanın alkoqol sərxoşluğu vəziyyətində olması və ya narkotik və ya toksik maddələri qəbul etməsi;
  - 6.1.5. sığorta olunanın anlaşıq vəziyyətdə olması, yəni xroniki psixi xəstəlik, psixi fəaliyyətin müvəqqəti pozulması, kəmağıllıq və ya sair psixi xəstəlik nəticəsində öz əməlinin (hərəkət və ya hərəkətsizliyinin) faktiki xarakterini dərk etməməsi və ya onu idarə edə bilməməsi;
  - 6.1.6. sığorta olunanın sertifikatlaşdırılmış avia ekipaj tərəfindən və xüsusi qaydada aparılan aviauçuşda sənişin qismində iştirak etməsi istisna olmaqla, hər hansı avia uçuşlarda iştirak etməsi, yaxud sığorta olunanın özünün idarə etdiyi uçuş aparatının qəzaya uğraması;
  - 6.1.7. sığorta olunanın nəqliyyat vasitəsini idarə etmək hüququ olmadan nəqliyyat vasitəsini idarə etməsi;
  - 6.1.8. sığortalının və ya sığorta olunanın iştirakı ilə törədilmiş qanunazidd hərəkətlər;
  - 6.1.9. sığortalının, sığorta olunanın, faydalanan şəxsin və (və ya) digər maraqlı üçüncü şəxslərin sığorta hadisəsinin baş verməsinə yönəldilmiş qəsdən edilmiş hərəkətləri;
  - 6.1.10. sığorta olunanın təhlükəli iş və ya təhlükəli idman növləri (avto-moto idman, paraşütlə tullanma, əlbəyaxa döyüş, alpinizm, dağ və su turizmi, sualtı üzgüçülük, dalğıçlıq, atçılıq və s.) ilə məşğul olması;
  - 6.1.11. insan həyatını xilas etmək məqsədi ilə edildiyi hallar istisna olmaqla, sığorta olunanın bilərəkdən özünü təhlükə altına atması, qəsdən özünə xəsarət yetirməsi, öz səhhətinə ziyan vurməsi;
  - 6.1.12. sığorta olunanın tibbi məsləhətə riayət etməməsi və bilərəkdən tibbi yardım üçün müraciət etməməsi;
  - 6.1.13. sığorta olunanın həkimlik fəaliyyəti ilə məşğul olmaq hüququ olmayan şəxs tərəfindən yazılmış tibbi müayinələrdən keçməsi, müalicə edilməsi və ya belə şəxslər tərəfindən təyin edilmiş dərmanların qəbulu;
  - 6.1.14. hauptvaxt, müvəqqəti saxlama yerləri, istintaq təcridxanaları, cəzaçəkmə müəssisələri və ya həbsxanalarda ölüm;
  - 6.1.15. həkim təyinatı olmadan və ya həkimin təyinatı olsa belə, qəbuletmə qaydalarının pozulması ilə sığorta olunanın psixotrop maddələri və dərmanları qəbul etməsi;
  - 6.1.16. qazanılmış immunçatışmazlığı sindromu (QİÇS), immunçatışmazlığı virusu (İÇV), yaxud digər oxşar xəstəliklər və belə xəstəliklər ilə əlaqədar meydana gələn bütün vəziyyətlər;
  - 6.1.17. həkim nəzarəti olmadan doğuş və doğuşun ağırlaşması halları, həkim təyinatı və nəzarəti olmadan hamiləliyin süni surətdə pozulması və ya digər cərrahi müdaxilələr.

6.2. Bu Qaydalarda nəzərdə tutulan istisnalar və məhdudiyyətlər sığorta müqaviləsində razılaşdırmaqla sığorta təminatına daxil edilə bilər.

7. Sığorta müqaviləsi

- 7.1. Bu Qaydalar əsasında bağlanılan həyat sığortası müqaviləsinə görə sığortaçı müqavilə ilə razılaşdırılmış və sığortalının ödədiyi sığorta haqqı müqabilində sığortalının özünün və ya müqavilədə sığorta olunan qismində göstərilən başqa şəxsin müqavilədə göstərilmiş sığorta riskləri üzrə sığorta hadisəsinin baş verdiyi təqdirdə müqavilə ilə şərtləşdirilmiş sığorta məbləğini birdəfəlik sığorta ödənişi və ya vaxtaşırı ödənişlər şəklində faydalanan şəxsə ödəməyi öhdəsinə götürür.
- 7.2. Sığorta müqaviləsi sığortalı fiziki şəxs olduğu halda onun sığortalanma haqqında ərizəsi, hüquqi şəxs olduğu halda isə sığortaçı tərəfindən müəyyən edilən sığorta olunanların siyahısı və sorğu forması əsasında bağlanılır. Tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə sığorta müqaviləsi şifahi sorğu əsasında bağlana bilər.
- 7.3. Sığorta müqaviləsi yazılı olaraq aşağıdakı hər hansı bir formada bağlanılır:
- 7.3.1. tərəflərin bu Qaydalar əsasında sığorta müqaviləsi adlanan sənədi tərtib edərək qarşılıqlı imzalaması yolu ilə;
- 7.3.2. sığortalının bu Qaydalarla tanış olmasını və onun şərtləri ilə razılaşmasını yazılı qaydada təsdiq etməsi şərti ilə sığortaçı tərəfindən sığortalıya sığorta şəhadətnaməsinin verilməsi yolu ilə.
- 7.4. Bu Qaydaların 7.3.2-ci bəndində nəzərdə tutulmuş halda sığorta şəhadətnaməsində sığorta predmetinin sığortalandığı risklər konkret olaraq sadalanmalıdır.
- 7.5. Bu Qaydaların 7.3-cü bəndində nəzərdə tutulmuş sığorta müqaviləsinin formaları elektron imza vasitəsilə, həmçinin tərəflərin imza və/və ya möhürünün skan və ya digər vasitə ilə surətinin çıxarılması yolu ilə də bağlana bilər.
- 7.6. Sığorta müqaviləsi bağlanarkən sığortaçı sığortalıya hamı tərəfindən asanlıqla başa düşülən üslubda tərtib edilmiş və aşağıdakıları əks etdirən yaddaş vərəqi verməlidir:
- 7.6.1. Sığorta hadisəsi hesab edilə bilən halın baş verdiyi zaman necə hərəkət etməyin lazım olduğunu;
- 7.6.2. Sığortaçının sığorta ödənişindən imtina etməsinin qanuni əsaslarını.
- 7.7. Müqavilə bağlanarkən sığortaçı öz tələblərinə uyğun olaraq müqavilə üzrə sığortalanacaq şəxsin səhhətinin sığortaçının hesabına tibbi müayinəsini tələb etmək hüququna malikdir. Tibbi müayinədən keçməkdən imtina edildiyi halda sığortaçı müqaviləni bağlamaqdan imtina edə bilər.
- 7.8. Sığortaçı sığorta şəhadətnaməsini sığorta haqqının ilk hissəsinin və ya tam ödəndiyi gün, qrup halında sığorta zamanı isə sığorta haqqının ilk hissəsinin və ya tam ödənilməsindən 3 iş günü müddətində verməlidir.
- 7.9. Sığorta müqaviləsinə onun qüvvədə olduğu müddətdə qanunvericiliyə və bu Qaydaların şərtlərinə uyğun əlavə və dəyişikliklər edilə bilər. Belə əlavə və dəyişikliklər sığorta müqaviləsinin tərkib hissəsini təşkil edir.

8. Sığorta müddəti və sığorta ərazisi

8.1. Sığorta müddəti sığorta müqaviləsi ilə müəyyən olunur.

- 8.2. Sığorta müqaviləsində başqa cür nəzərdə tutulmamışdırsa, sığorta haqqının ilk hissəsinin və ya tam ödənilməsi halında, sığorta təminatının müddəti sığorta müqaviləsini bağlandığı gün saat iyirmi dördədən başlanır və sığorta müqaviləsinə əsasən həmin müqavilənin qüvvədə olduğu sonuncu gün saat iyirmi dördə başa çatır.
- 8.3. Sığorta müqaviləsində başqa hal nəzərdə tutulmamışdırsa, sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu əraziyə məhdudiyət tətbiq edilmir.

9. Sığorta müqaviləsinin tərəflərinin hüquq və vəzifələri

9.1. Sığortalı və sığorta olunanın hüquqları:

- 9.1.1. sığorta müqaviləsi bağlanarkən sığortaçının müstəqil auditor tərəfindən təsdiqlənmiş illik balansı və fəaliyyətinin illik yekunlarına dair maliyyə nəticələri ilə tanış olmaq;
- 9.1.2. sığorta şəhadətnaməsi itdikdə və ya məhv olduqda sığortaçıdan onun dublikatını almaq;
- 9.1.3. sığorta müqaviləsinin şərtləri və bu Qaydalar barədə sığortaçıdan izahatlar almaq;
- 9.1.4. sığorta müqaviləsinin şərtlərinin dəyişdirilməsi təklifi ilə çıxış etmək;
- 9.1.5. Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində və bu Qaydalarda nəzərdə tutulmuş digər hüquqlardan istifadə etmək.

9.2. Sığortalı və sığorta olunanın vəzifələri:

- 9.2.1. sığortalanma haqqında ərizədə qoyulan suallara doğru cavablar vermək;
- 9.2.2. sığorta haqqını sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulmuş müddətdə və miqdarda ödəmək;
- 9.2.3. sığorta müqaviləsi bağlanarkən sığortalının özünə məlum olan, habelə sığortaçının yazılı surətdə tələb etdiyi və müqavilədən imtina etmək, yaxud onu məzmunu dəyişdirilmiş şəkildə bağlamaq qərarına təsir göstərə bilən bütün hallar barədə sığortaçıya məlumat vermək;
- 9.2.4. bu Qaydaların 9.2.3-cü bəndinə uyğun olaraq bildirilmiş hallarla bağlı sığorta müqaviləsi bağlandıqdan sonra meydana çıxan bütün dəyişikliklər barədə sığortaçıya və ya sığortaçının adından çıxış edən sığorta vasitəçisinə məlumat vermək;
- 9.2.5. sığortaçıya faydalanan şəxs barədə düzgün məlumat vermək;
- 9.2.6. sığorta hadisəsinin baş verməsi barədə xəbər tutduqdan dərhal sonra və ya mümkün olan ən qısa müddət ərzində sığortaçıya və ya onun nümayəndəsinə, eyni zamanda qanunvericiliyə uyğun olaraq həmin hadisə barədə məlumatlandırılmalı olan səlahiyyətli dövlət orqanlarına hər hansı vasitə ilə xəbər vermək. Bu vəzifə faydalanan şəxs tərəfindən də yerinə yetirilə bilər;
- 9.2.7. sığortaçıya və ya onun nümayəndəsinə sığorta hadisəsi ilə əlaqəsi olan məlumatı sərbəst əldə etmək imkanı yaratmaq;
- 9.2.8. Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində nəzərdə tutulan və bu Qaydalardan irəli gələn digər vəzifələri yerinə yetirmək.

9.3. Sığortaçının hüquqları:

- 9.3.1. sığortalının və sığorta olunanın verdiyi məlumatların düzgünlüyünü yoxlamaq;
- 9.3.2. sığorta olunan şəxsin səhhətinin mövcud vəziyyətini qiymətləndirmək məqsədi ilə onun sığorta müqaviləsinin şərtlərindən asılı olaraq öz hesabına və ya sığortalının (sığorta olunanın) hesabına müayinə olunmasını tələb etmək;
- 9.3.3. sığortalı sığorta müqaviləsinin bağlanması zamanı qəsdən özünün məlumat vermək vəzifəsini icra etmədikdə müqavilənin bağlandığı vaxtdan 5 il müddət keçənədək müqavilə üzrə vəzifələrinin icrasından imtina etmək və sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi tələbi ilə çıxış etmək;

- 9.3.4. Sığorta ödənişinin verilməsi zamanı sığorta ödənişi məbləğindən sığortalının ona ödəməli olduğu, vaxtı çatmış və ya gecikdirilmiş sığorta haqqı məbləğini tutmaq;
- 9.3.5. Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsi ilə nəzərdə tutulmuş və bu Qaydalardan irəli gələn digər hüquqlardan istifadə etmək.

9.4. Sığortaçının vəzifələri:

- 9.4.1. bu Qaydalar əsasında sığorta müqaviləsi bağlanarkən sığortalını bu Qaydalar ilə tanış etmək;
- 9.4.2. sığorta müqaviləsi bağlanarkən sığortalıya hamı tərəfindən asanlıqla başa düşülən üslubda tərtib edilmiş yaddaş vərəqini vermək;
- 9.4.3. sığortalıya bu Qaydalar əlavə edilmiş sığorta şəhadətnaməsi vermək;
- 9.4.4. sığorta hadisəsi baş verdikdə bu Qaydaların 13.2-13.3-cü bəndlərində nəzərdə tutulmuş sənədlərdən sonuncusunu aldığı tarixdən 7 iş günündən gec olmayaraq sığorta ödənişini vermək, yaxud sığortalıya, sığorta olunana və ya faydalanan şəxsə sığorta ödənişinin verilməsindən imtina haqqında yazılı şəkildə əsaslandırılmış bildiriş təqdim etmək;
- 9.4.5. sığorta hadisəsinin baş verməsi barədə sığortaçıya məlumat vermiş sığortalı və ya sığorta olunan şəxs, həmçinin faydalanan şəxs səlahiyyətli dövlət orqanlarına həmin hadisə barədə xəbər verməmişdirsə, qeyd olunan orqanları bu hadisə barədə dərhal məlumatlandırmaq;
- 9.4.6. “Sığorta fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə sığorta sirri hesab edilən məlumatların məxfiliyini təmin etmək;
- 9.4.7. sığorta hadisəsi hesab edilə bilən, araşdırılması və ya qeydə alınması tələb olunan hadisələr barədə səlahiyyətli dövlət orqanlarına belə hadisələrin baş verməsi faktını və (və ya) səbəbini, habelə nəticələrini təsdiq edən sənədin alınması üçün yazılı sorğu göndərmək;
- 9.4.8. Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsi ilə nəzərdə tutulmuş və bu Qaydalardan irəli gələn digər vəzifələri yerinə yetirmək.

10. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi

- 10.1. Sığorta müqaviləsinə aşağıdakı hallarda vaxtından əvvəl xitam verilir:
  - 10.1.1. sığorta predmeti artıq mövcud olmadıqda;
  - 10.1.2. aşağıdakı hallar istisna olmaqla, sığortalı fiziki şəxs öldükdə və ya sığortalı hüquqi şəxsin fəaliyyəti dayandırıldıqda və ya ləğv olunduqda:
    - 10.1.2.1. başqa şəxsin xeyrinə həyat sığortası müqaviləsi bağlamış sığortalı vəfat etdikdə onun hüquq və vəzifələri xeyrinə sığorta müqaviləsi bağlanmış şəxsə təqdim edildikdən sonra ona özünün yazılı razılığı ilə keçir;
    - 10.1.2.2. sığortalı olan hüquqi şəxs sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu dövrdə yenidən təşkil edildikdə, onun həmin müqavilə üzrə hüquq və vəzifələri müvafiq hüquqi varisinə keçir.
  - 10.1.3. sığorta hadisəsinin baş verməsi ehtimalı olmadıqda və sığorta riskinin mövcudluğu, səbəbi sığorta hadisəsi olmayan hallara görə başa çatdıqda;
  - 10.1.4. sığortaçı sığortalı qarşısında öz öhdəliklərini tam olaraq yerinə yetirdikdə;
  - 10.1.5. sığorta marağı artıq mövcud olmadıqda;
  - 10.1.6. sığortalı sığorta haqqını sığorta müqaviləsində müəyyən edilən qaydada ödəmədikdə;
  - 10.1.7. sığortalı və ya sığortaçı sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi tələbi ilə çıxış etdikdə.
- 10.2. Sığorta müqaviləsinin qüvvədə olduğu dövrdə fiziki şəxs olan sığortalı məhkəmənin qərarı ilə fəaliyyət qabiliyyəti olmayan hesab edilmişdirsə, yaxud onun fəaliyyət qabiliyyəti

məhkəmənin qərarı ilə məhdudlaşdırılmışdırsa, sığortalının hüquq və vəzifələrini onun qəyyumu və ya himayəçisi həyata keçirir.

11. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam vermə ilə bağlı xəbərdar etmə

- 11.1. Bu Qaydaların 10.1-ci bəndində göstərilən hallarda sığorta müqaviləsinə xitam verilməsi üçün əsas olan şərait yarandıqda bu Qaydaların 11.2-ci bəndi nəzərə alınmaqla müqaviləyə xitam verilməsində maraqlı olan tərəf dərhal digər tərəfi bu barədə xəbərdar etməlidir.
- 11.2. Sığorta müqaviləsinə bu Qaydaların 10.1.7-ci bəndinə uyğun olaraq sığortalının və ya Sığortaçının tələbi ilə vaxtından əvvəl xitam verildikən bu barədə bir tərəf digərinə ən azı 30 gün əvvəl (sığorta müqaviləsi beş ildən çox müddətə bağlanmış olduqda 60 gün, 3 aydan az müddətə bağlanmış olduqda isə 5 iş günü əvvəl) tələbini əsaslandırıdığı yazılı bildiriş göndərməlidir.

12. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam vermənin nəticələri

- 12.1. Sığorta müqaviləsinə sığortalının tələbi ilə vaxtından əvvəl xitam verildikdə, sığortaçı həmin müqavilə üzrə sığorta haqqının qaytarılan hissəsindən işlərin aparılması xərclərinin müqavilənin qurtarmamış müddətinə mütənasib hissəsini çıxmaqla həmin müddət üçün sığorta haqlarını ona qaytarır. Sığortalının sığorta müqaviləsinə xitam verilməsi ilə bağlı tələbi sığortaçının sığorta müqaviləsi üzrə vəzifələrini yerinə yetirməməsi ilə bağlıdırsa, sığortaçı sığorta haqlarını bütünlüklə sığortalıya qaytarır.
- 12.2. Sığorta müqaviləsinə sığortaçının tələbi ilə vaxtından əvvəl xitam verildikdə o, sığorta haqlarını bütünlüklə sığortalıya qaytarır; əgər bu tələb sığortalının sığorta müqaviləsi üzrə vəzifələrini yerinə yetirməməsi ilə bağlıdırsa, sığortaçı müqavilənin qurtarmamış müddəti üçün sığorta haqlarını qaytarır. Bu halda sığortaçı sığorta müqaviləsi üzrə sığorta haqqının qaytarılan hissəsindən işlərin aparılması xərclərinin müqavilənin qurtarmamış müddətinə mütənasib hissəsini çıxma bilər.
- 12.3. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildiyi halda, əgər xitam verilmə anınadək sığortaçı tərəfindən sığortalıya ödənilmiş sığorta haqqına bərabər və ya ondan çox miqdarda sığorta ödənişi verilmişdirsə, sığorta haqqı sığortalıya qaytarılmır.
- 12.4. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildiyi halda, əgər xitam verilmə anınadək ödənilmiş sığorta haqqından az miqdarda sığorta ödənişi verilmişdirsə, həmin sığorta haqqı məbləği ilə sığorta ödənişi məbləği arasındakı fərq miqdarında sığorta haqqının sığortalıya qaytarılması müvafiq olaraq bu Qaydaların 12.1-ci və 12.2-ci bəndlərində nəzərdə tutulmuş qaydada həyata keçirilir.

13. Sığorta ödənişinin həyata keçirilməsi qaydası

- 13.1. Müqavilə bağlanarkən razılaşdırılan sığorta məbləğinin ödənişi sığortaçı tərəfindən faydalanan şəxsə yalnız sığorta haqqının müqavilə ilə müəyyən edilmiş miqdarda və qaydada ödənilmiş olması şərti ilə verilir.
- 13.2. Sığorta ödənişi aşağıdakı sənədlər təqdim edildiyi halda həyata keçirilir:
  - a) sığorta hadisəsi baş verdikdə sığortalının, sığorta olunanın və ya faydalanan şəxsin sığortaçıya ünvanladığı sığorta tələbi və şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin surəti;

- b) sığorta hadisəsi hesab edilə bilən hadisə ilə bağlı hər hansı dövlət orqanına məlumat verilməlidir, həmin orqanın hadisə barədə təqdim etdiyi müvafiq sənəd;
  - c) sığorta olunanın şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin surəti;
  - d) sığorta olunan vəfat etdikdə ölüm haqqında şəhadətnamənin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti;
  - e) faydalanan şəxs müəyyən edilməmişdirsə, vərəsəlik haqqında şəhadətnamənin notarial qaydada təsdiq edilmiş surəti.
- 13.3. Sığortaçı baş vermiş hadisənin səbəblərini və ya sığorta hadisəsi olması faktını müəyyən etmək üçün zəruri olan aşağıdakı sənədləri də əsaslandırılmış şəkildə tələb edə bilər:
- a) sığorta olunan vəfat edibsə, ölümün səbəbi haqqında tibbi arayış;
  - b) epikriz, xəstəlik tarixçəsindən çıxarış;
  - c) ambulator kartdan çıxarış;
  - d) əmək müqaviləsi.
- 13.4. Əgər faydalanan şəxs sığorta olunanın ölümü halında müqaviləyə uyğun olaraq ona ödənilməli olan sığorta təminatını almadan ölərsə, sığorta ödənişi həmin faydalanan şəxsin vərəsələrinə verilir.
- 13.5. Ödəniş qanunla müəyyən olunmuş qaydada təsdiq edilmiş etibarnamə əsasında sığorta olunanın (faydalanan şəxsin) nümayəndəsinə verilə bilər.
- 13.6. Sığorta müqaviləsi ilə başqa hal nəzərdə tutulmamışdırsa, sığorta hadisəsi baş verdikdə bu Qaydaların 13.2-13.3-cü bəndlərində nəzərdə tutulmuş müvafiq sənədlərin sonuncusu sığortaçıya daxil olduğu tarixdən 7 iş günündən gec olmayaraq sığortaçı sığorta ödənişini həyata keçirir və ya sığortalıya, sığorta olunana və ya faydalanan şəxsə yazılı şəkildə imtina haqqında əsaslandırılmış bildiriş təqdim edir.
- 13.7. Faydalanan şəxs 18 yaşına çatmamışdırsa, ona verilməli olan sığorta ödənişi onun qanuni nümayəndəsinin yazılı razılığı ilə müəyyən edilmiş bankda faydalanan şəxsin adına açılmış hesaba qoyulur.

14. Sığorta ödənişinin verilməsindən imtinanın əsasları

- 14.1. Sığortaçı sığorta ödənişinin verilməsindən aşağıdakı hallarda imtina edir:
- 14.1.1. bu Qaydaların 9.2.6-cı bəndinin tələblərinə əməl edilməməsi nəticəsində sığortaçının hadisənin sığorta hadisəsi olub-olmamasını müəyyənləşdirmək imkanından məhrum olması;
  - 14.1.2. baş vermiş hadisənin qanunvericiliyə, bu Qaydalara və ya sığorta müqaviləsinə əsasən sığorta hadisəsi hesab edilməməsi;
  - 14.1.3. sığortalının, faydalanan şəxsin, sığorta olunanın Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsində, Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində və Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş məsuliyyəti istisna edən hallardan başqa, sığortalının, müvafiq hallarda zərərçəkənin (faydalanan şəxsin) müvafiq hadisənin baş verməsinə yönələn qəsdən etdiyi hərəkəti və ya hərəkətsizliyi, habelə hadisə ilə birbaşa səbəb əlaqəsində olan qəsdən cinayət törətməsi;
  - 14.1.4. müqavilə ilə hərbi risklərin sığortalanması nəzərdə tutulmadıqda hadisənin baş verməsinin hərbi əməliyyatlar və ya hərbi xarakterli tədbirlər hesab edilən halların nəticəsi olması;
  - 14.1.5. sığorta predmeti, həmçinin sığorta olunan şəxs və (və ya) sığorta hadisəsi barəsində sığortalının sığortaçıya qəsdən yanlış məlumat verməsi nəticəsində sığortaçının sığorta riskini qiymətləndirmək, həmçinin sığorta hadisəsinin səbəblərini və (və ya) dəyən zərərin həcmi müəyyənləşdirmək imkanından tam və ya qismən məhrum olması (bu zaman

sığortaçı məlumatların yanlışlığı sığorta müqaviləsi bağlanarkən sığortaçıya məlum olduqda və ya sığortalı yanlış məlumatların verilməsində təqsirli olmadıqda, habelə tələb olunan məlumata sığortalının cavab verməməsinə baxmayaraq sığorta müqaviləsi bağlanmış olduğu halda sığortaçı sığorta ödənişinin verilməsindən imtina üçün yanlış məlumatın verilməsi və ya tələb olunan məlumatın verilməməsi faktına əsaslanma bilməz);

- 14.1.6. sığorta haqqının növbəti hər hansı bir hissəsinin müqavilədə nəzərdə tutulmuş ödənilməsi müddəti başa çatdıqdan 15 gün sonra, bu Qaydaların 4.3-cü bəndində nəzərdə tutulmuş halda isə sığortaçının müəyyən etdiyi müddətin başa çatmasından 3 gün sonra sığorta hadisəsinin baş verməsi halında sığorta haqqının müvafiq hissəsinin ödənilməmiş olması;
- 14.1.7. müqavilə ilə başqa hal nəzərdə tutulmayıbsa, hadisənin baş verməsinin səbəbi təminatla istisna hesab olunan halların nəticəsi olması;
- 14.1.8. sığorta müqaviləsinin qüvvəyə mindiyi tarixdən sonra aşkar edilmiş sığortalının, sığorta olunanın sığortalanma haqqında ərizədə verilmiş suallara qəsdən həqiqətə uyğun olmayan cavabların verməsi, o şərtlə ki, sığorta müqaviləsi bağlandığı tarixdən 5 il keçməmişdir.

15. Sığorta tarifləri və onların iqtisadi əsaslandırılması

- 15.1. Sığorta olunanın istənilən səbəbdən ölümü üzrə minimum sığorta haqları Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin Kollegiyasının 27 mart 2014-cü il tarixli, Q-08 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Aktuar hesablamaların aparılmasına dair Təlimat”ın (bundan sonra “Təlimat”) 4-cü bəndinə uyğun qaydada hesablanmaqla müəyyən edilir.
- 15.2. Qrup halında sığorta olunanlar üçün qrupa daxil olan hər bir sığorta olunanına münasibətdə sığorta haqları hesablanarkən aşağıda qeyd olunmuş şərtlər ödənilmədiyi halda, Təlimatda sığorta müqaviləsi bağlanarkən çəkilən xərclər və sığorta müqaviləsi qüvvədə olduğu müddət ərzində illik çəkilən inzibati xərclər aşağıdakı kimi nəzərdə tutulur:
  - (α) əmsalı α/n şəklində iştirak edir (n - qrupa daxil olan sığorta olunanların sayıdır, bir şərtlə ki, sığorta olunanların sayı 10-dan çox olmasın)
  - (γ) qamma əmsalı γ/n şəklində iştirak edir (n - qrupa daxil olan sığorta olunanların sayıdır, bir şərtlə ki, sığorta olunanların sayı 1500-dən çox olmasın)
- 15.3. Qrup halında sığorta müqaviləsinin hər sığorta olunan üzrə sığorta təminatının bitmə tarixi sığorta müqaviləsinin bitmə tarixi ilə eyni olmalıdır.
- 15.4. Sığortalı və faydalanan şəxs eyni zamanda bank, bank olmayan kredit təşkilatı, ipoteka fondu və ya digər maliyyə fondu olmamalıdır.
- 15.5. Əgər sığorta müqaviləsinə yeni sığorta olunanlar daxil edilərsə, bu halda α və γ əmsalı təzə daxil olan şəxslər üzrə əsas müqavilənin bağlandığı ana sığorta olunanların sayı (n) nəzərə alınmaqla hesablanacaqdır, yəni α/n , γ/n .

16. Tərəflərin məsuliyyəti

- 16.1. Bu Qaydaların şərtlərinin yerinə yetirilməməsinə yə ya lazımi qaydada yerinə yetirilməməsinə görə tərəflər Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

17. Mübahisələrin həlli qaydası

- 17.1. Sığorta müqaviləsinin icrasından irəli gələn mübahisələr tərəflərin qarşılıqlı razılığı ilə həll olunur.
- 17.2. Sığorta müqaviləsinin icrasından irəli gələn mübahisələrin həllində tərəflər arasında qarşılıqlı razılığın əldə olunması mümkün olmadıqda mübahisələr məhkəmə qaydasında həll edilir.
- 17.3. Sığorta müqaviləsi üzrə hüquqlarının sığortaçı tərəfindən pozulduğunu hesab edən sığortalı, sığorta olunan və ya faydalanan şəxs maliyyə bazarlarına nəzarət orqanına şikayət ərizəsi ilə müraciət edə bilər.

18. Yekun müddəalar

- 18.1. Tərəflər müqavilənin icra edilməsi və ya xitamı ilə bağlı bütün xəbərdarlıq və məlumatları sığorta müqaviləsində qeyd olunan ünvanlara və ya əlaqə vasitələrinə (poçt ünvanı, müqavilədə nəzərdə tutulmuş hallarda elektron ünvan və ya digər əlaqə vasitələri) göndərirlər. Ünvanlar və ya əlaqə vasitələri dəyişdiyi halda, bir tərəf o biri tərəfi qabaqcadan bu haqda yazılı şəkildə məlumatlandırmalıdır. Əgər bir tərəf o biri tərəfi ünvanlar və ya əlaqə vasitələrinin dəyişilməsi barədə əvvəlcədən məlumatlandırmayıbsa, köhnə ünvan və ya əlaqə vasitələrinə göndərilən xəbərdarlıq və məlumatlar çatdırılmış kimi qəbul olunur.

Həyat sığortası qaydalarına Əlavə №1

Əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarından sığorta

Bu Əlavə Həyat sığortası qaydalarının (bundan sonra – Qaydalar) bütün ümumi şərtlərini və istisnalarını nəzərə almaqla onun tərkib hissəsini təşkil edir və ayrılıqda istifadə edilə bilməz.

1. Sığorta təminatı

- 1.1. Hazırki Əlavəyə əsasən bağlanmış sığorta müqaviləsi üzrə sığortaçı sığortalıya, Qaydaların “İstisnalar” bəndində nəzərdə tutulmuş hallar qüvvədə olmaqla bədbəxt hadisə və ya xəstəlik nəticəsində əmək qabiliyyətini tam və ya qismən itirdiyi halda sığorta ödənişlərinin həyata keçirilməsini nəzərdə tutan əmək qabiliyyətinin itirilməsi hallarından sığorta təminatı verir.
- 1.2. Sığorta olunan qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada qanunvericiliklə səlahiyyət verilmiş qurum tərəfindən ekspert müayinəsindən keçdikdən sonra müvafiq qərar çıxarılması yolu ilə əlilliyi müəyyən olunur.

2. Sığorta ödənişinin həyata keçirilməsi qaydası

- 2.1. Sığorta şəhadətnaməsində başqa hal nəzərdə tutulmamışdırsa, əmək qabiliyyətinin itirilməsinə görə sığorta ödənişinin həcmi sığorta şəhadətnaməsində aşağıdakı qaydada müəyyən edilir:
  - 2.1.1. bədbəxt hadisə və/və ya xəstəlik nəticəsində orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə əlillik müddətsiz müəyyən edildiyi halda – sığorta məbləğinin 100%-i həcmində;
  - 2.1.2. bədbəxt hadisə və/və ya xəstəlik nəticəsində orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasına görə əlillik müddətli müəyyən edildiyi halda – sığorta məbləğinin 80%-i həcmində;
  - 2.1.3. bədbəxt hadisə və/və ya xəstəlik nəticəsində orqanizmin funksiyalarının 61-80 faiz pozulmasına görə əlillik müddətsiz müəyyən edildiyi halda – sığorta məbləğinin 60%-i həcmində;
  - 2.1.4. bədbəxt hadisə və/və ya xəstəlik nəticəsində orqanizmin funksiyalarının 61-80 faiz pozulmasına görə əlillik müddətli müəyyən edildiyi halda – sığorta məbləğinin 40%-i həcmində;
  - 2.1.5. bədbəxt hadisə nəticəsində orqanizmin funksiyalarının 31-60 faiz pozulmasına görə əlillik müddətsiz müəyyən edildiyi halda – sığorta məbləğinin 10%-i həcmində;
  - 2.1.6. bədbəxt hadisə nəticəsində orqanizmin funksiyalarının 31-60 faiz pozulmasına görə əlillik müddətli müəyyən edildiyi halda – sığorta məbləğinin 10%-i həcmində;
  - 2.1.7. Əmək qabiliyyətinin bədbəxt hadisə nəticəsində qismən itirildiyi halda – əmək qabiliyyətinin bədbəxt hadisə nəticəsində qismən itirilməsi zamanı müqavilədə göstərilmiş təqvim günündən başlayaraq, müqavilədə göstərilmiş müddət ərzində əmək qabiliyyətinin itirilməsinin hər gününə görə sığorta olunanın günlük netto əmək haqqısının 70%-i həcmində;
  - 2.1.8. Əmək qabiliyyətinin tam və ya qismən itirilməsi ilə nəticələnən bədbəxt hadisə nəticəsində cədvəldə göstərilən xəsarətlərin alınmasına görə cədvələ əsasən sığorta məbləğinin müəyyən edilmiş faizi həcmində sığorta ödənişi verilir:

2.1.8.1. Bədən xəsarətləri	Sığorta məbləğindən %-lə	
Aşağı çənənin və ya yuxarı çənə sümüyünün yarısının çıxarılması	40%	
Bir gözün tam itirilməsi	40%	
Bir qulağın tam karlığı	30%	
yuxarı ətraflar	sağ	sol
Bir əlin və ya bir biləyin tam itirilməsi	60%	50%
Yuxarı ətrafın tam iflici (sinirlərin sağalmaz zədələnməsi)	65%	55%
Qoltuqaltı sinirin tam iflici	20%	15%
Çiyinin ankilozu	40%	30%
Əlverişli mövqedə dirsəyin ankilozu (düz bucaq altında 15 dərəcə)	25%	20%
Əlverişsiz mövqedə dirsəyin ankilozu	40%	35%
Orta sinirin tam iflici	45%	35%
Mil sinirinin tam iflici	40%	35%
Əlin mil sinirinin tam iflici	20%	15%
Dirsək sinirinin tam iflici	30%	25%
Əlverişli mövqedə biləyin ankilozu (düz və pronasiyada)	20%	15%
Əlverişsiz mövqedə biləyin ankilozu (bükülmə və ya dartılma və supinasiyada)	30%	25%
Baş barmağın tam ankilozu	20%	15%
Şəhadət barmağının tam amputasiyası	15%	10%
Şəhadət barmağının iki falanqasının tam itirilməsi	10%	8%
Baş və şəhadət barmaqlarının eyni zamanda amputasiyası	35%	25%
Baş və şəhadət barmağından başqa digər bir barmağın itirilməsi	25%	20%
Baş və şəhadət barmağından başqa digər iki barmağın itirilməsi	12%	8%
aşağı ətraflar		
Budun aşağı 1/3 hissəsindən yuxarı aşağı ətrafın tam itirilməsi	60%	
Budun 1/3 hissəsindən aşağı, aşağı ətrafın tam itirilməsi	50%	
Pəncənin tam itirilməsi (tibia-tarsal ekzartikulyasiya)	45%	
Pəncənin qismən itirilməsi (sub-malleolar ekzartikulyasiya)	40%	
Pəncənin qismən itirilməsi (media-tarsal ekzartikulyasiya)	35%	
Pəncənin qismən itirilməsi (tarsal-metatarsal ekzartikulyasiya)	30%	
Aşağı ətrafların tam iflici (sağalmaz sinir zədəsi)	60%	
Xarici dizaltı oturaq sinirinin tam iflici	30%	
Daxili dizaltı oturaq sinirinin tam iflici	20%	
İki sinirin tam iflici (xarici və daxili dizaltı oturaq sinirləri)	40%	
Budun ankilozu	40%	
Dizin ankilozu	20%	
Fraqmentlərin əhəmiyyətli dərəcədə ayrılması və ayağın dartılması zamanı hərəkətin əhəmiyyətli dərəcədə çətinləşməsi ilə dizüstü kasalığın sümük maddəsinin itirilməsi	40%	
Aşağı ətrafın ən azı 5 sm qısaldılması	10%	
Aşağı ətrafın 3 sm-dən 5 sm-dək qısaldılması	5%	
Ayağın bütün barmaqlarının amputasiyası	25%	
Ayağın dörd barmağının tam itirilməsi (baş barmağı ilə birlikdə)	20%	

2.1.8.2. Sınıqlar	Sığorta məbləğindən %-lə
Omba və ya çanaq sümüyünün sınığı (bud sümüyü və büzdümdən savayı):	
Çoxsaylı sınıqlar (ən azı biri ağır və biri tam)	100%
Bütün digər ağır sınıqlar	50%
Çoxsaylı sınıqlar (ən azı biri tam)	30%
Bütün digər sınıqlar	20%
Omba və dabanın sınığı:	
Çoxsaylı sınıqlar (ən azı biri ağır və biri tam)	50%
Bütün digər ağır sınıqlar	40%
Çoxsaylı sınıqlar (ən azı biri tam)	30%
Bütün digər sınıqlar	20%
Baldır, körpücük sümüyü, topuq, dirsək oynaqı, bazu və ya bazu önü sümüyünün sınığı (bilək daxil olmaqla, lakin mil sümüyünün kəsik sınığı istisna olmaqla):	
Çoxsaylı sınıqlar (ən azı biri ağır və biri tam)	40%
Bütün digər ağır sınıqlar	30%
Çoxsaylı sınıqlar (ən azı biri tam)	20%
Bütün digər sınıqlar	12%
Aşağı çənənin sınığı:	
Çoxsaylı sınıqlar (ən azı biri ağır və biri tam)	30%
Bütün digər ağır sınıqlar	20%
Çoxsaylı sınıqlar (ən azı biri tam)	16%
Bütün digər sınıqlar	8%
Kürək, diz qapağı, döş sümüyü, əlin (barmaqlar və biləkdən savayı), ayaq pəncəsinin (barmaqlar və dabandan savayı) sınığı:	
Bütün digər ağır sınıqlar	20%
Bütün digər sınıqlar	10%
Bazu önü mil sümüyünün klassik sınığı:	
Bütün digər ağır sınıqlar	20%
Bütün digər sınıqlar	10%
Onurğa sütununun sınıqları (büzdümdən savayı bütün fəqərələr):	
Bütün kompresyon sınıqlar	20%
Bütün tinəbənzər, köndələn çıxıntılar və ya çanaq sümüyünün sınığı	20%
Onurğa sütununun bütün digər sınıqları	10%
Bir və ya bir neçə qabırğanın, almacıq sümüyünün, büzdümün, yuxarı çənənin, burunun, bir və ya bir neçə ayaq barmağının, bir və ya bir neçə əl barmağının sınığı:	
Çoxsaylı sınıqlar (ən azı biri ağır və biri tam)	16%
Bütün digər ağır sınıqlar	12%
Çoxsaylı sınıqlar (ən azı biri tam)	8%
Bütün digər sınıqlar	4%

Təminat verilmiş “itirilmə” – hər hansı orqanın itirilməsi – onun tam və həmişəlik itirilməsi (amputasiya) deməkdir, görmə və yaxud danışıq qabiliyyətinin itirilməsi – tam və bərpa olunmaz görmə və yaxud danışıq qabiliyyətinin itirilməsi deməkdir.

- 2.2. Bir bədbəxt hadisə nəticəsində sığorta olunan əmək qabiliyyətinin tam və ya qismən itirilməsi ilə nəticələnən bir neçə xəsarət almışdırsa, sığorta ödənişinin həcmi həmin xəsarətlər üçün cədvəldə göstərilən sığorta məbləği faizinin ən yüksək olanı (eyni olduqda isə hər hansı biri) götürülməklə müəyyən edilir.
- 2.3. Əgər sığorta müqaviləsi ilə sığorta olunan əmək qabiliyyətinin tam və ya qismən itirilməsi sığorta təminatı ilə yanaşı bu Əlavənin 2.1.8-ci bəndində nəzərdə tutulmuş sığorta təminatı da verilmişdirsə, sığorta müqaviləsində müəyyən edilmiş sığorta məbləğini aşmamaq şərtilə, sığorta olunanın cədvəldə göstərilmiş xəsarətlər nəticəsində əmək qabiliyyətini tam və ya qismən itirməsinə görə həm əmək qabiliyyətinin tam və ya qismən itirilməsi üçün, həm də cədvəldə göstərilən xəsarətlər üçün müəyyən edilmiş həcmdə sığorta ödənişi verilir.

3. *Sığorta ödənişinin həyata keçirilməsi üçün tələb olunan sənədlər*

- 3.1. Sığorta ödənişinin həyata keçirilməsi üçün sığortalı sığortaçıya aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidir:
  - 3.1.1. Müəyyən edilmiş formada ərizə;
  - 3.1.2. Sığorta olunanın şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin surəti;
  - 3.1.3. Qanunvericiliklə səlahiyyət verilmiş qurum tərəfindən verilən əlilliyi təsdiq edən sənədin təsdiq edilmiş surəti və müvafiq tibb müəssisələri tərəfindən verilmiş tibbi sənədlərdən çıxarışlar;
  - 3.1.4. Sığorta hadisəsi bədbəxt hadisə nəticəsində baş veribsə, bədbəxt hadisə faktını və onun baş vermə şəraitini müəyyənləşdirmək üçün tələb olunan sənədlər.

Həyat sığortası qaydalarına Əlavə №2
Sığorta olunanın xəstəxanada qalması ilə nəticələnən
sağlamlığının pozulması hallarından sığorta

Bu Əlavə Həyat sığortası qaydalarının (bundan sonra – Qaydalar) bütün ümumi şərtlərini və istisnalarını nəzərə almaqla onun tərkib hissəsini təşkil edir və ayrılıqda istifadə edilə bilməz.

1. Sığorta təminatı

- 1.1. Hazırki Əlavəyə əsasən bağlanmış sığorta müqaviləsi üzrə sığortaçı sığortalıya Qaydaların “İstisnalar” bəndində və bu Əlavənin “Xüsusi istisnalar” bəndində nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla sığorta olunanın xəstəxanada qalması ilə nəticələnən bədbəxt hadisə və/və ya xəstəlik nəticəsində sağlamlığın pozulması riskindən sığorta təminatı verir.

2. Sığorta ödənişinin həcmi və həyata keçirilməsi qaydası

- 2.1. Sığorta müqaviləsində başqa hal nəzərdə tutulmayıbsa, gündəlik sığorta ödənişinin həcmi müqavilədə göstərilmiş təqvim günündən başlayaraq, müqavilədə göstərilmiş müddət ərzində sığorta olunanın günlük netto əmək haqqısının 70%-i həcmində müəyyən edilir.
- 2.2. Sığorta ödənişinin həyata keçirilməsi üçün aşağıdakı sənədlərin təqdim edilməsi tələb edilir:
- 2.2.1. Müəyyən edilmiş formada ərizə;
- 2.2.2. Sığorta olunanın şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin surəti;
- 2.2.3. Tibb müəssisələri tərəfindən verilmiş tibbi sənədlərdən çıxarışlar;
- 2.2.4. Sığorta hadisəsi bədbəxt hadisə nəticəsində baş veribsə, bədbəxt hadisə faktını və onun baş vermə şəraitini müəyyənləşdirmək üçün tələb olunan sənədlər.

3. Xüsusi istisnalar

- 3.1. Əgər sığorta müqaviləsində başqa hal nəzərdə tutulmayıbsa, sığortalının xəstəxanada qalması ilə nəticələnən sağlamlığının pozulması halı aşağıdakılar nəticəsində yaranarsa, sığorta hadisəsi hesab edilmir:
- 3.1.1. Sığorta müqaviləsi bağlandığı günə qədər azı 3 il ərzində mövcud olan (və ya keçirilmiş) və sığorta hadisəsinin baş verməsinə təsiri olan xəstəlik və vəziyyətlər;
- 3.1.2. Kosmetik cərrahiyyə (bədbəxt hadisə nəticəsində yaranan kosmetik qüsurlar istisna olmaqla);
- 3.1.3. Proflaktik tibbi müayinələr;
- 3.1.4. Kontrasepsiya və sterilizasiya əməliyyatları;
- 3.1.5. Sonsuzluqla əlaqədar müayinələr;
- 3.1.6. Hamiləliyin suni surətdə pozulması və bununla əlaqədar digər cərrahi əməliyyatlar (birbaşa tibbi göstəriş olduğu hallardan başqa).

Həyat sığortası qaydalarına Əlavə №3
Cərrahi əməliyyat ilə nəticələnən
sağlamlığın pozulması hallarından sığorta

Bu Əlavə Həyat sığortası qaydalarının (bundan sonra – Qaydalar) bütün ümumi şərtlərini və istisnalarını nəzərə almaqla onun tərkib hissəsini təşkil edir və ayrılıqda istifadə edilə bilməz.

1. Sığorta təminatı

- 1.1. Hazırki Əlavəyə əsasən bağlanmış sığorta müqaviləsi üzrə sığortaçı sığortalıya Qaydaların “İstisnalar” bəndində və bu Əlavənin “Xüsusi istisnalar” bəndində nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla cərrahi əməliyyatlar ilə nəticələnən sağlamlığın pozulması risklərindən sığorta təminatı verir.
- 1.2. Cərrahi əməliyyatların növü və hər bir növə görə sığorta ödənişinin həcmi sığorta müqaviləsi ilə müəyyən edilir.

2. Sığorta ödənişinin həyata keçirilməsi qaydası

- 2.1. Sığorta ödənişinin həyata keçirilməsi üçün aşağıdakı sənədlərin təqdim edilməsi tələb olunur:
  - 2.1.1. Müəyyən edilmiş formada ərizə;
  - 2.1.2. Sığorta olunanın şəxsiyyətini təsdiq edən sənədin surəti;
  - 2.1.3. Tibb müəssisələri tərəfindən verilmiş tibbi sənədlərdən çıxarışlar;
  - 2.1.4. Sığorta hadisəsi bədbəxt hadisə nəticəsində baş veribsə, bədbəxt hadisə faktını və onun baş vermə şəraitini müəyyənləşdirmək üçün tələb olunan sənədlər.

3. Xüsusi istisnalar

- 3.1. Sığorta müqaviləsi ilə başqa hal nəzərdə tutulmayıbsa, sığortalının cərrahi əməliyyatı ilə nəticələnən sağlamlığının pozulması hallarından sığorta təminatı aşağıdakılar nəticəsində yaranarsa, sığorta hadisəsi hesab edilmir:
  - 3.1.1. Sığorta müqaviləsi bağlandığı günə qədər 3 il ərzində mövcud olan (və ya keçirilmiş) və sığorta hadisəsinin baş verməsinə təsiri olan xəstəlik və vəziyyətlər;
  - 3.1.2. Kosmetik cərrahiyyə (bədbəxt hadisə nəticəsində yaranan kosmetik qüsurlardan başqa)
  - 3.1.3. Profilaktik tibbi müayinələr;
  - 3.1.4. Kontrasepsiya və sterilizasiya əməliyyatları;
  - 3.1.5. Sonsuzluqla əlaqədar müayinələr;
  - 3.1.6. Hamiləliyin suni surətdə pozulması və bununla əlaqədar digər cərrahi əməliyyatlar (birbaşa tibbi göstəriş olduğu hallardan başqa).